

Actuala lege a insolvenței prevede posibilitatea anihilării efectelor generate de adunări ale creditorilor în cadrul cărora votul a fost viciat

Unul dintre marile câștiguri ale actualei reglementări privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență (Legea nr. 85/2014) rezidă în pronunțatul caracter practic al acesteia, generat în primul rând de aplecarea legiuitorului asupra situațiilor cu care s-a confruntat practica anterioară intrării ei în vigoare.

Astfel, noua lege a insolvenței a încercat (reușind în mare măsură) să elimine acele situații în care, din cauza lacunelor de reglementare, chestiuni practice de maximă importanță nu își aflau un remediu efectiv.

Bunăoara, practica a demonstrat faptul că, nu de puține ori, operațiuni/acte esențiale pentru derularea procedurilor de insolvență au fost încheiate ca efect al unor hotărâri ale adunării creditorilor adoptate cu vicierea votului, întrucât anumite persoane fie erau trecute, în mod greșit, pe tabelul de creanțe al debitorului, fie nu figurau în tabelul de creanțe (deși aveau tot dreptul în acest sens).

În astfel de situații, chiar dacă, urmare a contestării tabelului de creanțe, instanțele stabileau un conținut al acestuia diferit de cel care stătuse la baza luării hotărârii în adunarea creditorilor, efectele generate în timp de o atare decizie viciată erau, de foarte multe ori, de neînlăturat. Practic, se ajungea la o simplă aparență de reparație a prejudiciului cauzat prin vicierea votului, de vreme ce legislația procedurii insolvenței nu oferea remedii efective pentru asemenea ipoteze și chiar dacă art. 149 din legea anterioară (Legea nr. 85/2006) prevedea, printre altele, posibilitatea completării dispozițiilor legii insolvenței cu cele ale Codului Civil.

De acest vid de reglementare din legea specială anterioară s-au folosit inclusiv anumiți practicieni în insolvență desemnați provizoriu în calitate de administrator/ lichidator judiciar al debitorului și care, pentru a obține numirea definitivă în procedura, întocmeau cu rea-credință tabele de creanțe care să le servească propriilor interese (obținerea unui vot de confirmare din partea creditorilor înscrisi pe tabel). În astfel de situații, chiar dacă ulterior se constata vicierea votului care condusesese la confirmarea practicianului în insolvență, acesta, în calitate sa de administrator/ lichidator judiciar al debitorului, lua o serie de măsuri mai mult sau mai puțin corelate scopului procedurii și care puteau influența decisiv soarta acesteia.

Spre deosebire de reglementarea anterioară, actuala lege a insolvenței prevede posibilitatea anihilării

Cătălin Antonache

efectelor generate de adunări ale creditorilor în cadrul cărora votul a fost viciat. Astfel, în conformitate cu dispozițiile articolului 49 alineatul 3) din Legea nr. 85/2014, "În cazul în care, ulterior adoptării hotărârii adunării creditorilor, se constată, prin hotărâre definitivă, că votul a fost viciat prin introducerea sau eliminarea unei creanțe pentru care titularul acesteia solicitase înscrierea în tabelul de creanțe și dacă votul astfel viciat ar fi putut conduce la adoptarea unei alte hotărâri, adunarea creditorilor se reconvoacă cu aceeași ordine de zi. În cazul în care noua hotărâre a adunării creditorilor este diferită față de cea inițială, judecătorul-sindic poate decide desființarea în tot ori în parte a actelor sau operațiunilor încheiate în temeiul hotărârii inițiale."

Deși se observă că textul precitat folosește noțiunea de eliminare a unei creanțe pentru care se solicita înscrierea în tabelul de creanțe, considerăm ca o interpretare în spiritul legii va trebui să aibă în vedere nu doar situația în care o creanță a fost inițial trecută pe tabel și ulterior eliminată, ci inclusiv ipoteza în care creanța pentru care s-a solicitat înscrierea în tabel nu a fost acceptată ab initio de către administratorul/ lichidatorul judiciar.

În egală măsură, trebuie subliniat și faptul că reconvoacarea adunării creditorilor se va putea dispune numai în situația în care votul viciat ar fi fost apt să conducă la adoptarea unei alte hotărâri cu privire la chestiunile aflate pe ordinea de zi. Altminteri, în ipoteza în care, spre exemplu, cuantumul redus al creanței (căreia în mod greșit i-a fost/nu i-a fost recunoscut dreptul de vot) nu putea conduce la schimbarea deciziei adunării creditorilor, în mod evident nu exista niciun interes pentru reconvoacarea acesteia.

Deși salutară, posibilitatea conferită de legiuitor judecătorului-sindic (de a decide desființarea actelor sau a operațiunilor încheiate în temeiul hotărârii adunării creditorilor adoptate în baza unui vot viciat) va trebui privită cu maximă

prudență pentru a nu se transforma, dintr-un instrument destinat în primul rând sancționării unor practici vădit abuzive, într-un abuz în sine. Spre exemplu, în ipoteza în care, ca efect al unei decizii viciate a adunării creditorilor, se va ajunge la înstrăinarea unui activ din patrimoniul societății debitoare, constatând buna credință a cumpărătorului și ținând cont inclusiv de aspectele concrete ale tranzacției (preț, modalitate de plată, transparența procedurii de vânzare etc.), judecătorul-sindic va putea menține operațiunea astfel perfectată.

Cel mai probabil aceasta a fost și rațiunea pentru care legiuitorul a instituit o normă cu caracter dispozitiv, dreptul de apreciere asupra oportunității desființării actelor subsecvente aparținând judecătorului-sindic, care va decide având la dispoziție toate circumstanțele concrete ale cauzei.

Trebuie remarcat și faptul că, întrucât textul în discuție are în vedere vicierea votului prin introducerea, respectiv eliminarea acelei creanțe pentru care titularul ei solicitase înscrierea în tabel, în mod evident nu vor beneficia de remediile cuprinse în conținutul art. 49 alin. 3 din actuala lege a insolvenței și acei creditori care nu au fost notificați cu privire la deschiderea procedurii insolvenței. Pentru aceștia din urmă legiuitorul a stabilit, cu titlu de noutate față de vechea reglementare, o altă reparație, respectiv faptul că vor fi considerați de drept în termenul de depunere a cererilor de admitere a creanțelor. Aceștii creditori însă vor prelua procedura în stadiul în care se afla la momentul înscrierii lor la masa credală, fără a avea posibilitatea contestării operațiunilor/actelor anterioare, chiar dacă încheierea acestora i-ar fi prejudiciat în vreun fel.

**Avocat Cătălin Antonache
Partener fondator
SCA "Piperea și Asociații"**

Material preluat de la
SCA "Piperea și Asociații"